

Život Cirkvi

Ročník 15

10/2008

**5. výročie vzniku Ordinariátu OS a OZ SR
Ocenenie ordinára Mons. Františka Rábeka**

V modlitbe vedieť poďakovať

„Cirkev od svojho počiatku plnila a plní aj dnes svoje poslanie byť učiteľkou a vychovávateľkou, lebo tým ju poveril sám jej Zakladateľ. Svojimi morálnymi zásadami hneď na začiatku prekva-

pila pohanský svet, ktorý sa topil v hriechu a nerestiach. Dokázala vybudovať kultúru ducha a rodinu presadiť ako centrálnu záležitosť štátneho spoločenstva. Kresťanské rodiny boli vždy kolískami veľkých osobností národa, kultúry, vedy a umenia.“- toľko z pastierskeho listu katolíckych biskupov. Pastieri sa v ňom obrátili v prvom rade na veriacich katolíkov. Zazneli závažné a nepopulárne slová. Sú dôsledkom života viery. Dôsledkom, nie centrom viery. Ním zostáva Ježiš Kristus, Spasiteľ sveta. Ak ho však prijímam, jeho Osobu i jeho učenie, je potrebné klásť si i náročné otázky. Inak sa mi stane len utešiteľou v situáciách, v ktorých si už neviem rady. Stane sa akousi záchrannou brzdou. Ježiš bude prijateľný iba a výhradne tak, ako tomu bolo počas Jesus Revolution v 60. rokoch minulého storočia. Ježiš bol všade- na obrázkoch, vlajkách, tričkách. Bol to však vysmiaty Ježiš so zdvihnutým ukazovákom na znak toho, že všetko je OK. On ťa miluje takého aký si a nič na sebe meniť nemusíš. Bol to Ježiš sympaták. Do okamihu, kým nepozval na krížovú cestu. Vtedy sa stal nepohodlným.

„Chápeme našu mládež, ktorá v zmätku názorov a lákadiel hľadá orientáciu. Kristova milosť je predsa silnejšia ako hriech.“- napísali biskupi vo svojom liste.

Keď sa ma známi a priatelia pýtali, aký ohlas vyvolal list v médiách, odpovedal som bez okolkov-negatívny. To však neznamená negatívny dopad. Hoci sa väčšina médií zamerala iba na malú časť listu a odmietanie umelej antikoncepcie, mnohí ľudia sa zorientovali. Rany vo vnútri mnohých pálili. No napriek tomu bolo potrebné určité pravdy povedať nahlas. Nie preto, aby zazneli odsudzujúco, ale preto, aby sa človek, ktorý počúva svedomie, mohol zorientovať. Ide totiž o budúcnosť. A na tú pragmatické skupiny presadzujúce tzv. Národný program sexuálneho a reprodukčného zdravia nemyslia a sú neradi, ak im to niekto pripomenie.

V rámci mojich návštev a prednášok vo farnosťiach som bol v jednej z nich svedkom skvelej myšlienky. V Bánovciach nad Bebravou som v oznamoch

počul, že prostredníctvom farského úradu si ľudia objednali viac ako 200 kusov Biblií, 150 katechizmov a množstvo iných kníh. So zľavou. Nielen tou množstevnou, ale aj vďaka peniazom, ktoré vzišli ako zisk z farského plesu. „Keď si ľudia tie peniaze vytancovali, nech skončia v rodinách vo forme kníh“- uviedol miestny pán dekan. Všetci spokojní- vydavateľ, kňaz i veriaci. Malý nápad, no veľký dopad. Ovšem, ak tieto knihy neskončia iba ako ozdoba v rodinných knižniciach. Som však presvedčený, že v tejto konkrétnej farnosti to bude predovšetkým o čítaní. Na prednášku o médiách bol v nedeľu popoludní kostol naplnený. Ľudia majú hlad po informáciách. No je dôležité, ako sa im ponúknu. A to závisí vo veľkej miere od vzťahu kňazov. V Bánovciach som zažil vzťahy, ktoré potešili. Som im za to vďačný.

Pôst sa pomaly ale iste blíži k svojmu záveru. Ten tohtoročný bol poznamenaný viacerými dôležitými udalosťami a slávnosťami. Je to dôkaz o tom, že pôst nie je len o detoxikácii tela. A už vôbec nie o zamračených tvárach. Nové územné členenie diecéz, či už rímsko alebo gréckokatolícke, prinieslo aj veľa práce a možno i otáznikov. Čo je však potrebné, je nový dynamizmus. O ňom hovoril kardinál Tomko. Osobne sa teším na Zelený štvrtok. Takmer vo všetkých diecézach bude niečím novým. V dvoch diecézach a jedenej eparchii sa kňazi zídu so svojim novým biskupom po prvýkrát. Nové výzvy, nové vzťahy. Je potrebné sa nadýchnuť a vykročiť. Pekne to však vyjadril nový bratislavský arcibiskup Zvolenský na rekolekcii bratislavského dekanátu, keď kňazov poprosil, aby boli dobrými kňazmi. „Uvedomujem si, že nemôžem byť dobrým biskupom bez dobrých kňazov. Chcem, aby ste o tom vedeli a ja vás prosím, aby ste takými kňazmi boli.“

Vo víre zmien tak trochu poskromnejšie, no nie bezvýznamnejšie, zaznela aj informácia o tom, že Ordinariát Ozbrojených síl a Ozbrojených zložiek Slovenskej Republiky si pripomenul 5. výročie svojej existencie. Väčšinou sa o práci vojenských, väzenských či policajných kaplánov dozvieme len pri výnimočných udalostiach. Čo je však dôležité, je ich mravenčia denná pastoračná práca. Ide od človeka ku človeku, nepočíta svoje úspechy na tisíce obrátených. No ak by tu nebola, spoločnosť by to pocítila. Práve preto všetkým, ktorí ticho v kasárňach či väzeniach počúvajú často trpké príbehy, patrí osobitná vďaka. Ako to vyjadril jeden z nich, „Sme často svedkami zázrakov. Vidieť plakať chlapa od ľútosti nad tým, čo vykonal, nie je prejavom slabosti, ale sily.“

Prajem vám všetkým, drahí poslucháči, aby sme na prvý pohľad drobné skutky hrdinskej obetavosti, vedeli oceniť. Verím, že tieto týždne sú pre viacerých z nás časom, keď sa naša modlitba stáva nielen prosebnou, ale aj ďakovnou.

RV, Jozef Kováčik

Príhovor Benedikta XVI. pred nedeľnou modlitbou Anjel Pána

Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu 2. marca napoludnie pomodlil spolu s veriacimi zhromaždenými na Námestí sv. Petra vo Vatikáne mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovril:

„Drahí bratia a sestry,
počas týchto pôstnych nediel' nás liturgia prostredníctvom Jánových evanjeliových textov uvádza do tajomstva krstu. Minulú nedeľu Ježiš prisľúbil Samaritánke dar ‚živej vody‘, dnes, keď uzdravuje slepého, sa zjavuje ako ‚svetlo sveta‘. Na budúcu nedeľu, keď budeme čítať o vzkriesení Lazára, sa predstaví ako ‚vzkriesenie a život‘. Voda, svetlo, život sú symboly krstu, sviatosti, ktorá ‚ponára‘ veriacich do tajomstva smrti a zmŕtvychvstania Krista, pričom ich oslobodzuje od otroctva hriechu a dáva im večný život.

Pozastavme sa v krátkosti nad rozpravou slepého od narodenia (Jn 9, 1 – 41). Učeníci v duchu všeobecnej mentality tých čias považovali za samozrejmé, že jeho slepota je dôsledkom buď jeho vlastného hriechu, alebo hriechu jeho rodičov. Ježiš však odmieta tento predsudok a hovorí: ‚Nezhrešil ani on, ani jeho rodičia, ale majú sa na ňom zjaviť Božie skutky‘ (Jn 9, 3). Akú útechu nám poskytujú tieto jeho slová! Umožňujú nám počuť živý hlas Boha, ktorý je starostlivou a múdrou Láskou! Pri človeku poznačenom ohraňčením a utrpením Ježiš nemyslí na možné hriechy, ale na vôľu Boha, ktorý stvoril človeka pre život. Preto slávnostne vyhlasuje: ‚Musíme

konať skutky toho, ktorý ma poslal... Kým som na svete, som svetlo sveta‘ (Jn 9, 4 – 5). A hneď prešiel k činu: napľul na zem, urobil zo sliny blato, blatom potrel oči slepému. Týmto gestom naráža na stvorenie človeka, ktoré Biblia podáva prostredníctvom symbolu stvárnenej hlíny oživenej Božím dychom (porov. Gn 2, 7). Slovo Adam totiž znamená zem a ľudské telo je naozaj zložené z prvkov zeme. Ježiš týmto uzdravením tvorí nové stvorenie. Toto uzdravenie však vyvoláva vzrušenú diskusiu, lebo

Ježiš ho uskutočnil v sobotu, čím podľa farizejov porušil zákon o sviatočnom dni. Na konci rozprávania farizeji ‚vyháňajú von‘ Ježiša i slepca. Jedného preto, lebo porušil zákon, a druhého preto, lebo hoci je uzdravený, je hriešnikom od narodenia.

Uzdravenému slepčovi Ježiš zjavuje, že prišiel na svet, aby vykonal súd - aby slepých, ktorých možno uzdraviť, oddelil od tých,

ktorí sa nechcú dať uzdraviť, lebo sa domnievajú, že sú zdraví. V človeku je naozaj silné pokušenie vybudovať si ideologický bezpečnostný systém. Dokonca aj samotné náboženstvo sa môže stať prvkom tohto systému podobne ako ateizmus či laicizmus, čím sa však človek stáva oslepeným vlastným egoizmom. Drahí bratia, nechajme sa uzdraviť Ježišom, ktorý chce a môže nám darovať Božie svetlo! Vyznajme našu slepotu, našu krátkozrakosť a predovšetkým to, čo Biblia nazýva ‚ťažkým hriechom‘ (porov. Ž 18, 14) – pýchu. Kiež nám v tomto pomáha najsvätejšia Mária, ktorá tým, že porodila Krista v tele, dala svetu opravdivé svetlo.“

RV Is, snímka RV

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Sv. Lev Veľký

Drahí bratia a sestry,
na našom dnešnom stretnutí pokračujeme v putovaní za cirkevnými otcami, ktorí z diaľky svietia ako pravé hviezdy, a pristavíme sa pri postave pápeža, ktorého Benedikt XIV. v roku 1754 vyhlásil za učiteľa Cirkvi. Ide o Leva Veľkého. Ako naznačuje prívlastok, ktorý mu tradícia veľmi skoro prisúdila, bol skutočne jedným z najväčších pápežov, ktorí zasadli na rímsky stolec. Veľmi prispel k posilneniu jeho autority a prestíže. Bol prvým rímskym biskupom, ktorý si dal meno Lev. Po ňom si ho dalo ďalších dvanásť najvyšších veľkňazov. Je tiež prvým pápežom, po ktorom sa zachovali homílie, ktorými sa prihovráral ľudu zhromaždenému okolo neho pri bohoslužbe. Preto je prirodzené, že si na neho spomíname

v rámci týchto stredajších generálnych audiencií, ktoré sa v posledných desaťročiach stali pre rímskeho biskupa bežnou formou stretania s veriacimi a s mnohými návštevníkmi pochádzajúcimi zo všetkých kútov sveta.

Lev pochádzal z Toscie. Okolo roku 430 sa stal diakonom Cirkvi v Ríme a časom si v nej získal významné postavenie. Do tohto výnimočného postavenia ho uviedla v roku 440 Galla Placidia, ktorá vtedy vládla Západorímskej ríši, a vyslala ho do Galie, aby tam urovnal zložitú situáciu. No v lete toho roku zomrel pápež Sixtus III., ktorého meno sa spája s nádhernými mozaikami v Bazilike Santa Maria Maggiore, a za jeho nástupcu bol zvolený práve Lev. Správu sa dozvedel počas svojej mierovej misie v Galii. Po návrate do Ríma bol 29. septembra 440

vysvätený. Začal sa tak jeho pontifikát, ktorý trval vyše 21 rokov a stal sa bezpochyby jedným z najvýznamnejších v dejinách Cirkvi. Po smrti 10. novembra 461 bol tento pápež pochovaný v hrobke Baziliky sv. Petra. Jeho ostatky sa podnes uchovávajú v jednom z oltárov vaticánskej baziliky.

Pápež Lev žil vo veľmi zložitých časoch: opakované barbarské nájazdy, postupné slabnutie cisárskej autority na Západe a dlhotrvajúca sociálna kríza donútili rímskeho biskupa – podobne ako v ešte väčšej miere o jeden a pol storočia neskôr, počas pontifikátu Gregora Veľkého – ujať sa významnej úlohy aj v občianskych a politických udalostiach. Vďaka tomu, samozrejme, vzrástol význam a prestíž rímskeho stolca. Známu sa stala najmä jedna epizóda z Levovho života. Stalo sa to v roku 452, keď sa pápež spolu s rímskou delegáciou v Mantove stretol s Atilom, vodcom Hunov, a odradil ho od pokračovania v dobyvačnej vojne, ktorou už zničili severovýchodné regióny Itálie. Zachránil tak zvyšok polostrova. Táto významná udalosť sa čoskoro stala pamätihodnou a zostala natrvalo charakteristickým znakom pápežovho mierového pôsobenia. Ďalšia pápežská aktivita o tri roky neskôr, žiaľ, už nemala taký úspešný výsledok. Svedčí však o odvahe, ktorá udivuje ešte aj dnes. Na jar 455 Lev nedokázal zabrániť Genserichovým Vandalom, aby dorazili až k bránam Ríma, obsadili nechránené mesto a následne ho dva týždne plienili. Pápež, ktorý bez zbrane v sprievode svojho kléru vyšiel v ústrety útočníkovi, aby ho donútil zastaviť sa, však predsa svojím gestom zabránil aspoň vypáleniu Ríma. Baziliky sv. Petra, sv. Pavla a sv. Jána, v ktorých našla útočisko časť terorizovaného obyvateľstva, tak boli uchránené od hrozného drancovania.

Pôsobenie pápeža Leva je dobre známe vďaka jeho nádherným homíliám v skvelej a jasnej latinčine, z ktorých sa zachovalo takmer sto, a tiež vďaka jeho približne 150 listom. V týchto textoch sa pápež prejavuje v celej svojej veľkosti, pravde slúžil láskou cez ustavičné pôsobenie slovom, v ktorom sa predstavil súčasne ako teológ a pastier. Lev Veľký sa neustále staral o svojich veriacich a rímsky ľud, ale aj o spoločenstvo medzi rôznymi cirkvami a ich potreby. Neúnavne pritom posilňoval a zastával rímsky primát, lebo sa ukázal ako autentický dedič apoštola Petra. To si dobre uvedomovali aj mnohí biskupi, z veľkej časti východní, zhromaždení na Chalcedónskom koncile.

Chalcedónsky koncil, ktorý sa konal v roku 451 za účasti 350 biskupov, bol najvýznamnejším zhromaždením v dovtedajších dejinách Cirkvi. Predstavoval akýsi cieľ kristologickej línie troch predchádzajúcich ekumenických koncilov: Nicejského z roku 325, Konštantínopolského z roku 381 a Efezského z roku 431. Už v 6. storočí boli tieto štyri koncily, ktoré zhrnuli vieru antickej Cirkvi, prirovnávané k štyrom evanjeliám. Svedčí o tom Gregor Veľký vo svojom slávnom liste (I, 24), v ktorom vyhlasuje, že „prijíma a ctí si tieto štyri koncily tak ako štyri knihy svätého evanjelia“, pretože na

nich – vysvetľuje ďalej Gregor – „ako na štvorhrannej skale spočíva stavba svätej viery“. Chalcedónsky koncil odmietol Eutychovu herézu, ktorá popierala pravú ľudskú prirodzenosť Božieho Syna, potvrdil jednotu jeho jedinej osoby, v ktorej sú nezmiešane a neoddelene dve prirodzenosti – ľudská a božská.

Túto vieru v Ježiša Krista, pravého Boha a pravého človeka, pápež potvrdil v dôležitom vieroučnom texte tzv. Tomus ad Flavianum adresovanom biskupovi Konštantínopolu. Prítomní biskupi ho po prečítaní na Chalcedónskom koncile prijali veľmi výrečným a jednomyselným zvolaním: „Ústami Leva prehovoril Peter!“. Zachovala sa o tom správa v koncilových spisoch. Predovšetkým z tejto pápežovej intervencie, ale aj z iných, uskutočnených počas kristologických sporov prebiehajúcich v tých rokoch, jasne vidieť, ako mimoriadne naliehavo pápež vnímal zodpovednosť Petrovho nástupcu, ktorý má v Cirkvi jedinečnú úlohu. Pretože „len jedinému apoštolovi je zverené to, čo bolo odovzdané všetkým apoštolom“, tvrdí Lev v jednej zo svojich kázni na sviatok sv. Petra a Pavla (83, 2). A túto zodpovednosť si dokázal splniť tak na Západe, ako aj na Východe, keď v rozličných okolnostiach zasahoval rozvážne, pevne a jasne prostredníctvom svojich textov i svojich vyslancov. Ukázal tak, aké bolo v tých časoch pre účinnú službu spoločenstvu, ktoré charakterizuje jedinú Kristovu Cirkev, nevyhnutné uplatňovať rímsky primát - a rovnako je aj dnes.

Lev Veľký, vedomý si historickosti chvíle, v ktorej žil, a premeny pohanského Ríma na kresťanský, ku ktorej dochádzalo v období hlbokkej krízy, dokázal byť blízko ľuďom a veriacim vo svojej pastoračnej činnosti i svojím kázaním. V Ríme, trápenom hladomorom, prílivom utečencov, nespravodlivosťami a biedou, povzbudzoval k milosrdnej láske. Čelil pohanským poverám a pôsobeniu manichejských skupín. Liturgiu spájal s každodenným životom kresťanov: napríklad spájaním pôstnej praxe s charitou a almužnou, predovšetkým pri príležitosti Quattro tempora, ktoré počas roka sprevádzali zmenu ročných období. Lev Veľký učil svojich veriacich zvlášť to – a jeho slová platia aj dnes pre nás –, že kresťanská liturgia nie je spomienkou na minulé udalosti, ale je sprítomnením neviditeľných skutočností, ktoré účinkujú v živote každého z nás. V jednej svojej homílii (64, 1 – 2) pri príležitosti Veľkej noci zdôrazňuje, že ju máme sláviť v každom období roka „nie iba ako niečo minulé, ale skôr ako prítomnú udalosť“. To všetko je súčasťou konkrétneho plánu, ako zdôrazňuje svätý pápež: ako Stvoriteľ svojím dychom oživil rozumného človeka utvoreného z prachu zeme, tak po prvotnom hriechu poslal svojho Syna na svet, aby navrátil človeku stratenú dôstojnosť a zničil vládu diabla prostredníctvom nového života milosti.

Toto je kristologické tajomstvo, ku ktorému Lev Veľký účinne a podstatne prispel svojím listom koncilu v Efeze, ktorý navždy potvrdil, čo povedal sv. Peter v Cézarei Filipovej. S Petrom a ako Peter vyznal:

„Ty si Kristus, Syn živého Boha.“ A keďže bol zároveň Bohom i človekom, „nie je cudzí ľudskému rodu, ale vzdialený hriechu“ (porov. Sermon. 64). V sile tejto kristologickej viery bol nositeľom pokoja a lásky. Ukazuje nám tak cestu: vierou sa učíme milosrdnej láske. Učme sa teda so svätým Levom Veľkým veriť v Krista, pravého Boha a pravého človeka, a uskutočňovať túto vieru každý deň konaním vedúcim k pokoju a láskou k blížnemu.

Preložila Mária Spišiaková

Benedikt XVI. k únosu chaldejského arcibiskupa a tragédii talianskych súrodencov

Vatikán (3. marca, RV) – Okrem výzvy na upokojenie situácie v Pásme Gazy sa v nedeľu po modlitbe Anjel Pána Svätý Otec dotkol ďalších dvoch ťaživých udalostí. Prvou z nich bol minulotýždňový únos chaldejského arcibiskupa Mosulu. Benedikt XVI. sa tak pripojil k výzve patriarchu kardinála Emmanuela III. Dellyho na prepustenie Mons. Paulosa Faraja Rahha, ktorý má veľmi podlomené zdravie. „Zároveň sa modlím za duše troch mladých ľudí, ktorí boli s ním a boli pri útoku zabití,“ dodal pápež a vyjadril svoju blízkosť celej Cirkvi v Iraku, ktorá opäť podlieha ťažkej skúške. Povzbudil veriacich, aj ich pastierov, aby ostali napriek tomu pevní vo viere. Podľa správ z Iraku únoscovia Mons. Rahha zatiaľ nevzniesli žiadne požiadavky.

Svätý Otec sa dotkol aj smutnej udalosti, ktorá v uplynulých dňoch otriasla Talianskom, keď sa v šachte v Apúlii našli telá dvoch chlapcov vo veku 11 a 13 rokov, známych pod menami Ciccio a Tore, po ktorých sa bezvýsledne pátralo od júna 2006. „Chcel by som apelovať v mene všetkých detí – starajme sa o našich najmenších... Musíme ich milovať a pomôcť im vyrastať. Adresujem túto výzvu rodičom, ale aj inštitúciám... a myslím ňou na deti v každej časti sveta, najmä na tie najbezbrannejšie, zneužívané a vykorisťované. Zverujem každé z nich srdcu Krista, ktorý povedal: 'Nechajte deti prichádzať ku mne' (Lk 18,16),“ dodal Benedikt XVI. Zatiaľ nie je známe, či smrť súrodencov bola zavinená tretou osobou.

-dj-

Benedikt XVI. študentom: Ste stavitel'mi spoločnosti lásky!

Vatikán (1. marca, RV) - Benedikt XVI. sa v sobotu podvečer v Aule Pavla VI. vo Vatikáne stretol so študentmi a vyučujúcimi talianskych univerzít.

Stretnutie na tému „Európa a Ameriky spoločne za budovanie novej civilizácie lásky“ bolo vyvrcholením niekoľkodňového podujatia, ktoré v Ríme organizovalo Univerzitné pastoračné centrum spolu s talianskym výborom Európskej komisie a dvomi talianskymi ministerstvami v rámci osláv VI. európskeho dňa pracovníkov a študentov univerzít na Pápežskej Gregorovej univerzite v Ríme.

Hlavným bodom stretnutia bola spoločná modlitba svätého ruženca pápeža Benedikta XVI. a študentov, so satelitným spojením s viacerými mestami z mnohých štátov ako Francúzsko, Rumunsko, Bielorusko, Taliansko, Španielsko, Mexiko, Brazília, Kuba, Ekvádor či USA. Na stretnutí sa čítali state z pápežovej Encykliky ‚Spe salvi‘, ktoré prelínali osobné svedectvá študentov a nechýbal ani príhovor Svätého Otca. Obrátil sa v ňom na študentov s veľkou radosťou a dodal: „Je to šťastná voľba, že pri každom z týchto študentských sympózií je zdôraznený vzťah medzi Európou a jedným z kontinentov. Pred dvoma rokmi to bola Európa a Afrika, minulý rok Európa a Ázie a teraz Európa a Amerika. Kresťanstvo predstavuje silné a hlboké puto medzi takzvaným starým kontinentom a tým, ktorý bol nazvaný ‚novým svetom‘. Stačí pomyslieť len na základné miesto, ktoré má Sväté písmo a kresťanská liturgia v kultúre a v umení európskych a amerických národov. Bohužiaľ však táto takzvaná ‚západná kultúra‘ svoju evanjeliovú inšpiráciu z časti zradila. Ponúka sa preto úprimná a poctivá reflexia, spytovanie svedomia. Je potrebné rozlišovať medzi tým, čo buduje ‚civilizáciu lásky‘ podľa Božieho plánu zjaveného Ježišom Kristom a tým, čo jej odporuje.

Drahí budovatelia civilizácie lásky! Vás mladých Európanov a Američanov Pán dnes spolu s vašími vrstovníkmi z celého sveta volá k spolupráci, aby miazga Evanjelia obnovila civilizáciu týchto dvoch kontinentov a celého ľudstva. Veľké európske a americké mesta sú stále viac kosmopolitné, ale často v nich chýba táto miazga, ktorá je schopná urobiť, aby odlišnosti neboli motívom rozdelenia či konfliktu, ale vzájomného obohatenia. Civilizácia lásky je spolužitie naplnené rešpektom, pokojom a radosťou v odlišnostiach v mene spoločného plánu, ktorý blahoslavený pápež Ján XXIII. zakladal na štyroch pilieroch: láske, pravde, slobode a spravodlivosti. Áno, drahí priatelia: buďte učeníkmi a svedkami evanjelia, pretože evanjelium je dobrým semenom Božieho kráľovstva, tj. civilizácie lásky! Buďte budovateľmi pokoja a jednoty. Buďte tvorcami pokoja a jednoty!

Panna Mária, nech bdie nad vami, vašimi rodinami a vašimi drahými!“

Na záver stretnutia každý účastník dostal CD, na ktorom je text encykliky Benedikta XVI. Spe salvi v piatich jazykových verziách.

-sg- / RV CZ

Benedikt XVI. prijal na osobnej audiencii biskupov Guatemaly

Vatikán (6. marca, RV) – Benedikt XVI. vo štvok 6. marca prijal na osobnej audiencii biskupov z Guatemaly, ktorí sú od 3. marca na úradnej návšteve Ad Limina Apostolorum vo Vatikáne a v Ríme. Medzi hlavné témy, o ktorých Svätý Otec hovoril, boli najmä misionárska práca, pastoračná práca kňazov, ktorí potrebujú odvahu, aby kráčali po ceste svätosti a stali sa skutočnými mužmi modlitby, či sústredenie sa na rodinu.

Keďže v Guatemale sa až 60% obyvateľov nachádza v núdzi, Svätý Otec vyjadril znepokojenie pre nárast násilia a chudoby, ktorá zasahuje veľkú časť populácie a spôsobujú emigráciu obyvateľov do iných krajín, čo má vážne dôsledky v osobnom i rodinnom živote. Svätý Otec biskupom povedal:

„Je to situácia, ktorá vás vyzýva k zvýšeniu vášho úsilia, aby ste ukázali ostatným láskavú Pánovu tvár.“ Ďalej Benedikt XVI. hovoril o probléme šírenia siekt:

„Boh požehnal guatemalský ľud hlbokým duchovným cítením, bohatým na ľudové vyjadrenia, ktoré vo veriacich dozreli v pevné kresťanské spoločenstvo a oslávili tak radostne svoju vieru ako živí členovia Kristovho Tela. Tradícia vašich kultúr má svoje jadro v rodine, základnej bunke spoločnosti, v základnom jadre existencie a prenosu viery a hodnôt, ktoré však dnes čelia pastoračným a ľudským výzvam.“

V závere Svätý Otec biskupov vyzval, aby pokračovali vo vedení ľudu k Bohu, ktorý im ho zveril a povedal: „Nech s vašim slovom a vašim príkladom Cirkve pokračuje a žiari ako prameň nádeje pre všetkých.“ Stredoamerická krajina Guatemala má takmer 12,5 milióna obyvateľov, z ktorých sa vyše 81% hlási ku katolíckemu vierovyznaniu, okrem toho tu žije malá protestantská menšina.

-sg-

Pápež sa počas apoštolskej cesty do USA stretne s predstaviteľmi svetových náboženstiev

USA (6. marca, RV/CNS) - Benedikt XVI. sa počas svojej apoštolskej cesty do USA stretne s predstaviteľmi židovského, moslimského, budhistického a ďalších náboženstiev. Témou podujatia, ktoré sa uskutoční 17. apríla, bude motto „Náboženstvo pracuje pre mier“ a jeho súčasťou bude prího-

vor pápeža, pozdravy jednotlivých náboženských predstaviteľov a odovzdanie symbolických darov členom každej náboženskej komunity. Na stretnutie, ktoré sa uskutoční v Kultúrnom centre Jána Pavla II. vo Washingtone, bolo pozvaných 200 lídrov. Ako uviedol Mons. Richard J. Sklba z Milwaukee, predseda biskupského Výboru pre ekumenické a medzináboženské záležitosti, „volanie po svetovom miere si žiada, aby sa náboženstvá zblížili. Toto stretnutie sa vyznačuje vierou Svätého Otca v potrebu náboženských inštitúcií zdôrazniť mierový cieľ, ktorý leží v srdciach všetkých náboženstiev.“

-mz-

Prípravy na Rok sv. Pavla v plnom prúde

Vatikán (5. marca, RV/Zenit) - Arcikňaz Baziliky sv. Pavla za hradbami oznámil, že sa hľadajú dobrovoľníci, ktorí by na celom svete zabezpečili organizáciu osláv Roku sv. Pavla. Ustanovil ho Benedikt XVI. a bude trvať od 28. júna 2008 do 29. júna 2009, aby pripomínal dvojtisíce výročie narodenia apoštola národov. Kardinál Andrea Cordero Lanza di Montezemolo adresoval túto výzvu všetkým diecézám, kostolom, kaplnkám a inštitútom, nesúcim meno sv. Pavla. Ako uviedol, uvíta „každý podnet, myšlienku, návrh alebo informáciu, ktorá môže byť dôležitá v šírení práce a misie apoštola“. Špeciálne sa na udalosť pripravuje Bazilika sv. Pavla za hradbami v Ríme. Ako uviedol kardinál Montezemolo, cieľom plánovaných iniciatív je „oslavovať život, prácu a príklad sv. Pavla“.

-mz-

snímka -pz-

Posolstvo Benedikta XVI. Saleziánom pri príležitosti ich 26. generálnej kapituly

Vatikán (3. marca, RV) – Pápež Benedikt XVI. zaslal posolstvo hlavnému predstavenému rehole Saleziánov donovi Pascualovi Chávezovi Villanuevovi pri príležitosti 26. generálnej kapituly, ktorá sa začala v pondelok v Ríme. 233 delegátov sa bude v najbližšom období zaoberať nad potrebami mladých v dnešnom svete. Heslo kapituly „Da mihi animas cetera tolle“ (Daj mi duše a ostatné si vezmi) vyjadruje vôľu delegátov zostať verní charizme dona Bosca, ktorého apoštolskú horlivosť a odovzdanosť evanjelizačnému úsiliu im dal vo svojom posolstve za príklad aj Svätý Otec.

Poukázal na potrebu v našej sekularizovanej spoločnosti ohlasovať Krista najmä mladým, ktorí sú tvorcami budúcnosti. „Bez výchovy a vzdelávania niet hlbkej a trvalej evanjelizácie, niet rastu a vyspelosti, nedá sa meniť prístup a kultúra,“ zdôraznil pápež a dodal, že je „nevyhnutné mládeži pomáhať zhodnocovať zdroje, ktoré prijíma do svojho vnútra, ako sú dynamizmus a pozitívna túžba, umožniť im kontakt s bohatstvom ľudskosti a evanjelióvymi hodnotami, a povzbudzovať ich k ochote aktívne sa zaradiť do spoločnosti prostredníctvom práce a úsilia pre spoločné blaho.“ V tejto súvislosti vyzdvihol predovšetkým poslanie rehole Saleziánov, ktorá pôsobí už od svojho založenia práve v tejto oblasti. Na úvod generálnej kapituly – od 23. do 25. februára - si účastníci vykonali púť po stopách dona Bosca v Turíne a okolí. Jej vyvrcholením bola 24. februára slávnostná sv. omša v Bazilike Panny Márie Pomocnice v Turíne. -dj-

35. generálna kongregácia Spoločnosti Ježišovej

Taliansko (6. marca, RV) – Vo štvrtok sa v Ríme skončila 35. generálna kongregácia Spoločnosti Ježišovej slávnostnou svätou omšou, ktorá bola spojená s poďakovaním v Kostole del Gesù v Ríme. Na kongregácii sa zúčastnilo viac ako 200 členov Spoločnosti Ježišovej. Zastupovali viac ako 19-tisíc jezuitov z celého sveta. Jedným z hlavných bodov stretnutia bola voľba generálneho predstaveného Spoločnosti Ježišovej. Stal sa ním španielsky páter, otec Adolfo Nicolás. 15. januára totiž členovia Spoločnosti Ježišovej odsúhlasili abdikáciu dovtedajšieho generálneho predstaveného pátra Petra-Hansa Kolvenbacha pre zdravotné dôvody po jeho takmer 25-ročnej službe. Novú hlavu Spoločnosti Ježišovej – pátra Adolfa Nicolása prijal 28. januára aj Benedikt XVI. Bolo to pri príležitosti zloženia obnoveného

ho sľubu poslušnosti voči pápežovi, čo je jezuitská tradícia. Benedikt XVI. pritom povzbudil generálneho predstaveného jezuitov k pokračovaniu v dialógu s kultúrou, k evanjelizačnému úsiliu a k tomu, aby dbal na dôkladnú formáciu mladých jezuitov.

Jedným z hlavných bodov stretnutia bola voľba generálneho predstaveného Spoločnosti Ježišovej. Stal sa ním španielsky páter, otec Adolfo Nicolás. 15. januára totiž členovia Spoločnosti Ježišovej odsúhlasili abdikáciu dovtedajšieho generálneho predstaveného pátra Petra-Hansa Kolvenbacha pre zdravotné dôvody po jeho takmer 25-ročnej službe. Novú hlavu Spoločnosti Ježišovej – pátra Adolfa Nicolása prijal 28. januára aj Benedikt XVI. Bolo to pri príležitosti zloženia obnoveného sľubu poslušnosti voči pápežovi, čo je jezuitská tradícia. Benedikt XVI. pritom povzbudil generálneho predstaveného jezuitov k pokračovaniu v dialógu s kultúrou, k evanjelizačnému úsiliu a k tomu, aby dbal na dôkladnú formáciu mladých jezuitov. -sg-

Patriarcha Bartolomej I. získal čestný doktorát

Taliansko (5. marca, RV/SIR) - Ekumenický patriarcha Konštantinopolu Bartolomej I. dostal na Univerzite v Trieste čestný doktorát v medzinárodných a diplomatických vedách za prácu, ktorú vykonal pre životné prostredie. Pri tejto príležitosti sa prítomným prihovril na tému Diplomacia Boha, diplomacia človeka. Poukázal na to, že „diplomacia človeka je umením presvedčania, ktorého cieľom je primäť ľudí, stojacich pred nami – priateľov aj nepriateľov – aby urobili to, čo chceme. Používa pri tom argumenty, sľuby, aj vyhrážky. Zvyčajne sa od začiatku inšpiruje silou a asertivitou moci“. „Diplomacia Boha,“ ako podotkol Bartolomej I., „je takisto umením presvedčania. Jej cieľom je presvedčiť každého človeka konať v Božom záujme, a tak milovať Boha. Človek je milovaným synom, ktorý sa musí naučiť milovať Otca. Aj tu sa používajú argumenty, sľuby i hrozby, ale nad tým všetkým stojí pokora, láska a sebaobetovanie,“ uviedol patriarcha v príhovore.

Vo štvrtok 6. marca začal Bartolomej I. v Ríme svoju návštevu na pozvanie Pápežského východného inštitútu pri príležitosti 90. výročia jeho založenia. Ekumenického patriarchu prijal na osobnej audiencii aj Benedikt XVI. a v podvečer vystúpil patriarcha s prejavom na pôde Pápežského východného inštitútu. Počas svojho pobytu sa tiež Bartolomej I. stretne s prefektmi viacerých kongregácií a pápežských rád, medzi nimi napríklad Kongregácie pre východné cirkvi či Pápežskej rady pre napomáhanie jednoty kresťanov. -sg-

5. výročie Medzinárodného mládežníckeho centra sv. Vavrinca

Taliansko (4. marca, RV/CNS) – Medzinárodné mládežnícke centrum sv. Vavrinca, ktoré sa nachádza iba pár krokov od Baziliky sv. Petra vo Vatikáne, oslavuje 25. výročie svojho založenia. Centrum bolo založené na žiadosť Jána Pavla II. a je riadené Pápežskou radou pre laikov. Centrum, jednoducho nazývané „Dom mladých“, je miestom vzájomného stretávania sa, modlitby a formácie pre mladých celého sveta. V centre sa taktiež nachádza kríž, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť všetkých Svetových dní mládeže.

Pri príležitosti osláv štvrtstoročnice založenia Pápežská rada pre laikov pripravila viacero slávností a mimoriadnych udalostí, do ktorých budú zapojení predovšetkým mladí z centra, animátori, rôzne asociácie, spoločenstvá a hnutia. Viacdenný program bude inaugurovaný 9. marca 2008 slávnostnou svätou omšou, celebrou Svätým Otcem, pápežom Benediktom XVI. v Bazilike sv. Vavrinca. -lr-

Pozostatky pátra Pia boli exhumované

Taliansko (4. marca, RV/CNS) – Telesné pozostatky svätého pátra Pia z Pietrelčiny budú od 24. apríla vystavené k verejnej úcte. Pre Vatikánsky rozhlas to uviedol arcibiskup Manfredonie-Vieste-San Giovanni Rotondo Mons. Domenico Umberto D'Ambrosio, ktorý rozhodol o exhumácii a v uplynulých dňoch jej predsedal. Ukázalo sa, že časť svätcovho tela je ešte zachovalá. Po exhumácii boli pozostatky prenesené do miestneho kláštora kapucínov, kde budú pred vystavením podrobené skúmaniu a konzervácii. Páter Pio bol blahorečený v roku 1999 a do zoznamu svätých ho zapísal v roku 2002 pápež Ján Pavol II. -dj-

Novovzniknuté Katolícko-moslimské fórum usporiada v Ríme seminár

Vatikán (5.marca, RV) - Na základe otvoreného listu Spoločné slovo, ktorý podpísali 138 moslimskí predstavitelia sa vo Vatikáne stretla delegácia signatárov listu s delegáciou, zastupujúcou Pápežskú radu pre dialóg s náboženstvami pod vedením predsedu dikastéria kardinála Jeana-Louisa Taurana. Na stretnutí sa zišlo päť účastníkov z každej skupiny. V súvislosti s rozvojom katolícko-moslimského dialógu sa dohodli na založení

Katolícko-moslimského fóra a 4. - 6. novembra 2008 zorganizujú v Ríme prvý seminár. Z každej strany sa na ňom zúčastní 24 náboženských predstaviteľov. Témou seminára bude Božia láska, láska k blížnemu. Vedľajšími témami budú Teologické a duchovné základy a Ľudská dôstojnosť a vzájomný rešpekt. Účastníkov seminára prijme na audiencii aj pápež Benedikt XVI. -mz-

Európsky inštitút pre rodinnú politiku bojuje proti potratom

Belgicko (3. marca, RV/Fides) - „Musíme zabezpečiť ochranu práv nenarodených detí a preto vážne uvažujeme o zákaze potratov. Je naliehavé ukončiť túto drámu, ktorá ovplyvňuje milióny žien na svete a ktorej fyzické a psychické následky sú medicínsky dokázané,“ povedala Lola Velarde, prezidentka Európskeho inštitútu pre rodinnú politiku. S projektom začal taliansky novinár Giulio Ferrara, ktorý žiada OSN, aby zakázala potraty. Novinár spustil kampaň po tom, ako OSN schválila zákaz trestu smrti. Cieľom kampane je skončiť s potratmi na celom svete, pretože je to podľa jeho slov „ďalší spôsob trestu smrti, ktorý je legálny a ovplyvňuje milióny ľudských životov“. Každý, kto sa zaujíma o kampaň, na emailovej adrese moratoria@ilfoglio.it, môže vyjadriť podporu v akomkoľvek jazyku. -mz-

V Španielsku Najvyšší súd uznal výhradu vo svedomí v súvislosti so školským predmetom

Španielsko (6. marca, RV/SIR) - Katolíckej rodine v Andalúzii bolo priznané právo výhrady vo svedomí voči školskému predmetu Občianska výchova. V rozsudku Najvyššieho súdu sa uvádza, že „štát musí rešpektovať právo rodičov na uplatňovanie ich náboženského presvedčenia“. Benigno Blanco, prezident Španielskeho rodinného fóra, jedného z orgánov predkladajúcich námietku, vyzval „všetky španielske rodiny, ktoré nesúhlasia s nariadením štátu, aby vyjadrili nesúhlas“. Nový predmet podľa neho „prezentuje kladný pohľad na homosexualitu, rodovú ideológiu a morálny relativizmus, ktoré sú pre katolíkov absolútne neprijateľné“. Rodičia, ktorí uplatnili výhradu vo svedomí, majú podporu aj od Združenia katolíckych rodičov a asociácie Profesionáli za etiku. Predchádzajúce dve súdne pojednávania v Astúrii a Katalánsku námietky neuznali. Fórum preto požiadalo Najvyšší súd o prehodnotenie týchto rozhodnutí. Po celom Španielsku zaznamenali viac ako 25-tisíc námietok voči spornému školskému predmetu. -mz-

Svätá stolica žiada ocenenie práce žien

USA (4. marca, RV/Zenit) - Arcibiskup Celestino Migliore, stály pozorovateľ Svätej stolice pri OSN, včera vystúpil s prejavom pred Komisiou pre postavenie žien, pôsobiacou pri tejto inštitúcii. V mene Svätej stolice zdôraznil potrebu „odvážnych politik“ , ktoré by ocenili prácu žien. „V poslednom období sme zaznamenali väčšiu zainteresovanosť žien vo všetkých oblastiach rozhodovania, predovšetkým v ekonomickom rozvoji,“ uviedol arcibiskup Migliore a dodal: „Zapojenie žien skutočne požaduje ich zúčastňovanie sa na rozhodovanom procese, aby sme zabezpečili, že ich výnimočné postrehy budú vypočuté a vzaté do úvahy.“

Arcibiskup sa konkrétne sústredil na potrebu rovnakého prístupu k vzdelávaniu na všetkých stupňoch, zdôrazňujúc, že „podstatou týchto snáh je posilniť postavenie ženy.“ Tiež vyhlásil, že zaangažovanie žien prostredníctvom vzdelania „nemôže fungovať v izolácii. Ženám musí byť zabezpečená rovnosť príležitostí, spravodlivá odmena za prácu, spravodlivosť v pracovnom postupe, rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti a rovnosť rodinných práv.“ Tie programy, ktoré poskytujú podporu predovšetkým obeť sexuálneho a fyzického zneužívania, musia podľa stáleho pozorovateľa Svätej stolice zostať prioritou. -mz-

Svätá stolica k ľudským právam

USA (6. marca, RV) - „Základné pravidlá uplatňovania ľudských práv bývajú často podfarbené historickou skúsenosťou a kultúrnymi tradíciami jednotlivých štátov. Predovšetkým sa zdá, že podstata rôznych konfliktov je založená na vzťahu medzi osobami a kolektívami. Preto je dôležité ujasniť si a identifikovať, kde sú začiatky základov ľudských práv. Samotný výraz 'ľudské práva' ponúka kľúč k správne pochopeniu, pretože sa zaoberá presne tým, čo je 'ľudské' a čo je spojivom medzi každou osobou a základom ľudských práv,“ uviedol to v stredu stály pozorovateľ Svätej stolice pri OSN arcibiskup Silvano Tomasi na 7. zasadnutí Rady pre ľudské práva v New Yorku. Konštatoval, že ľudské práva sú univerzálne, vzájomne závislé a nedeliteľné, či už ide o práva občianske, politické, ekonomické, sociálne a kultúrne - všetky požadujú efektívne uplatňovanie na rôznych stupňoch spoločenského života. Podľa Mons. Tomasiho „nové pochopenie napätia medzi jednotlivcami a spoločnosťou sa stane možným prostredníctvom vyváženosti pozornosti voči právam jednotlivca v rámci celospoločenského rozmeru.“ Arcibiskup sa odvolal na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, kde je zakotvené, že univerzálna hodnota prirodzenej dôstojnosti a váhy človeka

je uholným kameňom všetkých práv. Svoje stanovisko zakončil citátom z encykliky pápeža Jána XXIII. *Pacem in terris*: „Aby štruktúra a prostriedky Organizácie Spojených národov čím ďalej, tým viac zodpovedali veľkosti a vznešenosti jej poslania a aby čím skôr prišiel čas, keď Organizácia Spojených národov bude môcť účinne chrániť práva ľudskej osoby, ktoré bezprostredne súvisia s ľudskou dôstojnosťou, a preto sú všeobecné, nedotknuteľné a nemeniteľné. A to tým viac, že dnes sa ľudia čoraz viac zúčastňujú na verejnom živote svojho národa, prejavujú stále väčší záujem o medzinárodné záležitosti a čím ďalej, tým viac si uvedomujú, že sú živými článkami celej ľudskej rodiny“ (č. 50). -mz, dj-

Vatikánsky štátny sekretár navštívil Azerbajdžan

Arménsko/Azerbajdžan (6. marca, RV) – „Svätá stolica praje Arménsku, aby skončili všetky konflikty a to pri zachovaní ľudských i národných práv“ – to sú slová vatikánskeho štátneho sekretára kardinála Tarcisia Bertoneho na konci jeho návštevy Arménska na letisku v Jerevane. Poukázal pritom na nevyriešené vnútorné spory a problémy, ktoré v posledných dňoch v Arménsku vypukli. Ide o protesty opozície po posledných voľbách a tiež o konflikt, ktorý opätovne prepukol v Náhornom Karabachu. Vatikánsky štátny sekretár pripomenul, že na zachovanie mieru a práv najchudobnejších treba využívať diplomatické prostriedky. Za mier a pokoj v Arménsku sa 5. marca kardinál Bertone modlil spoločne s katolikosom všetkých Arménov Karekinom II. V tomto tak ťažkom období pre krajinu odovzdali spoločne Bohu duše obeť násilných konfliktov a prosili ho, aby „zachoval a chránil arménsky národ a posilňoval jeho vieru, nádej a lásku.“ V spoločnom vyhlásení, ktoré dnes publikovala Svätá Stolica sa píše, že „kardinál Bertone vyjadril Arménskej apoštolskej cirkvi za Katolícku cirkev plnú podporu v jej úsilí o vyriešenie všetkých ťažkostí formou dialógu a to pokojne a zodpovedne.“ Obaja cirkevní predstavitelia sa tiež modlili za politikov a vládu, aby si uvedomili, že politika je duchovné povolanie, ktoré vyžaduje poctivosť, vzájomnú úctu, lásku, toleranciu a tiež obranu práv bezbranných a chudobných. Vo vyhlásení sa tiež píše, že kardinál Bertone odovzdal Kareninovi II. vlastnoručne písaný list Benedikta XVI. s pozvánkou na návštevu Vatikánu. Stretnutie je považované za znak zblíženia vo vzájomných vzťahoch medzi Arménskou apoštolskou cirkvou a Katolíckou cirkvou.

V programe kardinála Bertoneho v Azerbajdžane bude okrem iného aj posvätenie nového kostola v hlavnom meste v Baku. -sg-

Oslavy 5. výročia vzniku Ordinariátu OS a OZ SR

V hlavnom chráme Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR – Kostole sv. Jána z Mathy v Bratislave sa 4. marca uskutočnila slávnosť pri príležitosti 5. výročia vzniku špecifickej inštitúcie zabezpečujúcej duchovnú službu katolíckym veriacim v Ozbrojených silách SR, Policajnom zbore, Zbore väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polícii, Hasičského a záchranného zboru a Slovenskej informačnej služby.

Slávnostnú pontifikálnu sv. omšu celebroidal Mons. František Rábek, ordinár OS a OZ SR a koncelebrovali chargé d'affaires Svätej stolice na Slovensku Mons. Gianfranco Gallone, vojenský biskup Chorvátskej armády Mons. Juraj Jezerinac, hlavný kaplán Armády Českej republiky Mons. Jaroslav Knichal, vojenský vikár Armády Slovenskej republiky Mons. Joze Plut, kaplán vojenského ordinariátu z Nemecka Klaus Peter Lenner, Mons. Andrej Imrich, spišský pomocný biskup, Mons. Peter Rusnák, bratislavský gréckokatolícky eparcha a vojenský, policajní a väzenskí kapláni za účasti aj najvyšších predstaviteľov všetkých rezortov a zložiek Ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR.

Slávnostná sv. omša bola v priamom televíznom prenose vysielaná Slovenskou televíziou. Ordinár vo svojej homílii priblížil zmysel a význam existencie Ordinariátu pre človeka v Ozbrojených silách a ozbrojených zboroch a ich rodiny. Poďakoval všetkým kaplánom za ich službu v neľahkých podmienkach, ale tiež predstaviteľom zložiek za prijatie Ordinariátu a pochovenie jeho úlohy. Ako obetné dary priniesli veriaci príslušníci silových zložiek v uniformách okrem chleba a vína aj novovydanú modlitebnú knižku pre vojakov a policajtov, Ročenku Ordinariátu a pamätnú medailu k 5. výročiu vzniku „Zelenej diecézy“.

Pred záverečným požehnaním predniesol Mons. Gianfranco Gallone pozdravný list s apoštolským požehnaním od pápeža Benedikta XVI. pre ordinára a celý Ordinariát a príslušníkov OS a OZ SR.

Po skončení liturgickej slávnosti sa pozvaní hostia s ordinárom a kaplánmi ordinariátu v priestoroch Staršej budovy Národnej rady SR zúčastnili na spoločenskom stretnutí, kde bol prítomným v premiére uvedený aj dokumentárny film o histórii Ordinariátu OS a OZ SR pod názvom Zelená diecéza, ktorý mali aj televízny diváci možnosť vidieť po skončení priameho prenosu. Počas spoločenského stretnutia sa prítomným prihovoril minister obrany SR Jaroslav Baška, ktorý poďakoval ordinárovi a jeho kaplánom za všetko, čo robia pre ľudí v silových zložkách štátu. Mons. Františkovi Rábekovi následne spolu s náčelníkom Generálneho štábu OS SR generálom Ľubomírom Bulíkom odovzdali udelenú medailu za vernosť Ozbrojeným silám 3. stupňa. Ordinár bol ocenený aj plaketami od rektora Národnej akadémie obrany prof. Jána Kurtyho za prínos pri

výchove mladých a vedecký prínos do výchovy. Spoločenská slávnosť bola ukončená odovzdaním Pamätnej medaile a Ročenky Ordinariátu k 5. výročiu jeho vzniku prítomným hosťom.

Tibor UJLACKÝ

Biskup Galis sa presťahoval do Žiliny

V sobotu 1. marca 2008 sa otec biskup Tomáš Galis presťahoval z Banskej Bystrice do Žiliny. Kancelárie biskupského úradu sú zriadené na Mariánskom námestí v kláštore kapucínov, kde boli pre tento účel vyčlenené niektoré miestnosti.

Pre bývanie žilinského diecézneho biskupa sa pripravuje budova terajšej fary na ulici Republiky, kde bude jeho súkromná rezidencia. Kňazi sa nateraz presťahujú do prenajatých bytov v susedstve fary, pokiaľ sa postaví plánovaná nová budova na Farských schodoch, kde bude neskôr fara.

Inaugurácia žilinského diecézneho biskupa bude v sobotu 15. marca 2008 o 10.00 v Športovej hale na Bôriku v Žiline. Do úradu biskupa ho uvedie bratislavský metropolita arcibiskup Stanislav Zvolenský.

Ladislav Stromček

Spišskú diecézu čaká historická udalosť

Dňa 26. apríla 2008 spišský diecézny biskup Mons. František Tondra otvorí v katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule prvé plenárne zhromaždenie II. Synody Spišskej diecézy. Historická udalosť začne slávnostnou sv. omšou s Vyznaním viery a prisahou členov synody - zvolených a menovaných kňazov, laikov a rehoľníkov. Po skončení liturgického slávenia bude (in)formačné stretnutie v aule Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka. O tejto udalosti rokovala na 8. zasadaní Prípravná komisia synody 3. marca v Spišskej Kapitule. Na zasadnutí bol schválený rokovací poriadok synody a prerokované podklady k prvým dvom témam: O živote a spásnych službách Spišskej partikulárnej cirkvi a O posväcovaní života. Prípravná komisia sa zaoberala aj návrhom 10. tematického okruhu Správa hmotných dohier. Do synodálnych buniek farností sa zapája vyše tritisíc veriacich Spišskej diecézy. Ich úlohou je poskytovať podnety a návrhy k tematickým okruhom, aby diecézny biskup mohol poznať stav diecézy a rozhodnúť, o ktorých témach bude synoda rokovať.

Peter Majda

Zasadanie Komisie pre klérus KBS

V pondelok 3. marca 2008 sa v priestoroch Kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach konalo jarné zasadanie Komisie pre klérus Konferencie biskupov Slovenska. Pod vedením jej predsedu nitrianskeho biskupa Mons. Viliama Judáka a za účasti žilinského biskupa Mons. Tomáša Galisa, ako i za prítomnosti dekanov teologických fakúlt a rektorov kňazských seminárov na Slovensku sa komisia zaoberala výsledkami analýzy, ktorú vykonali odborníci medzi dennými študentmi prvého ročníka katolíckej teológie. Pracovné zasadanie sa ďalej zaoberalo slovenskou verziou dokumentu Ratio studiorum, ktorý obsahuje a určuje normatívnu štruktúru teologického štúdia pre slovenské pomery. Na porovnanie slovenskej verzie sa komisii predstavila tiež talianska verzia obdobného dokumentu. Členovia komisie sa venovali tiež životu a postaveniu kňazských seminárov, pričom sa oboznámili i s predbežným počtom prihlášok na študijný odbor katolícka teológia. Nasledujúce zasadanie Komisie pre klérus Konferencie biskupov Slovenska sa uskutoční 6. októbra 2008 v Kňazskom seminári biskupa P. Gojdiča v Prešove.

Dušan Argaláš

TV LUX s licenciou

Rada pre vysielanie a retransmisiu udelila dnes TV LUX licenciou na vysielanie. Táto kresťanská televízia má naplánovaný začiatok vysielania na 7. Veľkonočnú nedeľu, Nedeľu masmédií 4. mája. TV LUX bude vysielat' prostredníctvom satelitu, káblových sietí i internetu.

-jk-

V Bratislave predstavili novú knihu kardinála Špidlíka a Rupnika

V utorok 4. marca sa v priestoroch Teologickej fakulty Trnavskej univerzity v Bratislave uskutočnila prezentácia novej knihy kardinála Tomáša Špidlíka a Marca Rupnika, ako aj ďalších spoluautorov s názvom Nové cesty pastorálnej teologie: Krása jako východisko. Nad prezentáciou, ktorú prepravila Teologická fakulta RU v spolupráci so Slovenskou provinciou Spoločnosti Jezisovej, Centrom Aletti Rim v Olomouci, Nakladateľstvom Refugium prevzal zástitu Ján Figel'.

Na stretnutí sa zúčastnil a s prítomnými diskutoval spoluautor prof. Marko Rupnik SJ a Mons. Tomáš Galis, novovymenovaný biskup Žilinskej diecézy a predseda Rady KBS pre univerzity. „Kniha objasňuje

pojmy a čitateľa inšpiruje k tomu, aby bol kreatívny a zapálený pre správnu vec,“ prihovril sa prítomným biskup Galis, ktorý sa autorovi Rupnikovi osobne poďakoval za hodnotnú publikáciu v oblasti pastorácie. Kniha je rozdelená na tri kapitoly a vznikala pätnásť rokov, pričom vychádza z osobných skúseností samotných autorov a potreby prekonať úpadok v pastorálnej teológii.

Eva Jánošíková

Biskup Baláž navštívil Metodicko-pedagogické centrum

Dňa 3. marca banskobystrický diecézny biskup Rudolf Baláž, predseda Komisie pre katechizáciu a školstvo KBS, navštívil Metodicko-pedagogické centrum (MPC) v Bratislave a stretol sa s jeho generálnym riaditeľom Jozefom Jakubcom, ako aj s ďalšími pracovníkmi centra na pracovnom rokovaní. Biskup vyjadril spokojnosť s dlhoročnou spoluprácou s Metodicko-pedagogickým centrom v Bratislave, ktoré vzdeláva učiteľov a riaditeľov katolíckych škôl od roku 1993. Po dohode s MŠ SR v roku 1998 bolo v rámci MPC vytvorené pracovisko na ďalšie vzdelávanie učiteľov katolíckych škôl a náboženskej výchovy, ktoré sa systematicky venuje všetkým formám vzdelávania učiteľov náboženstva a katolíckych škôl v SR, ako sú funkčné vzdelávanie vedúcich pedagogických zamestnancov, I. a II. kvalifikačná skúška, špecializačné inovačné štúdium, priebežné vzdelávanie, pravidelné a systematické semináre zamerané na didaktiku jednotlivých predmetov.

Katolícke školy a učelia náboženskej výchovy pravidelne využívajú spomínané vzdelávacie aktivity, ktoré považujú za nenahraditeľné. Len funkčné štúdium riaditeľov realizované podľa špecifického projektu pre katolícke školy absolvovalo počas desiatich rokov okolo štyristo účastníkov. Medzi nenahraditeľné činnosti poskytované MPC patrí aj pomoc pri výchove a vzdelávaní marginálnych skupín, ako sú Rómovia, žiaci špeciálnych škôl a žiaci so špeciálno-výchovnými potrebami. Vzdelávanie pedagógov touto formou oceňujú aj biskupi jednotlivých diecéz, ktorí hodnotia tento zabehnutý systém vysoko pozitívne. Didaktické poradenstvo, ktoré poskytuje MPC, nie je možné nahradiť inštitúciou, ktorá nie je natoľko zainteresovaná na pedagogickej praxi. Nemožno obísť ani edičnú činnosť súvisiacu s ďalším vzdelávaním pedagogických zamestnancov, prostredníctvom ktorej bolo vydaných množstvo kvalitných metodických príručiek. Tieto príručky systematicky zabezpečujú prenos súčasného poznania do pedagogického procesu na požadovanej kvalitatívnej úrovni.

Marián Hubáč

Biskup Kojnok požehnal základný kameň farského úradu v Smolníckej Hute

Deň 2. marec 2008 sa zapíše nielen do dejín farnosti Smolníckej Huty, ale aj do srdca všetkých veriacich. Po mnohých rokoch, keď farnosť nemala kňaza, rožňavský diecézny biskup Mons. Eduard Kojnok požehnal základný kameň nového farského úradu. Na slávnosti boli prítomní aj generálny vikár Dušan Lukáč, dekan Štefan Kosturko, viaceri kňazov, diakonov a bohoslovcov. Historickú udalosť sa zúčastnil aj operný spevák Jaroslav Dvorský. Slávnosť zakončil benefičný koncert Moniky a Ondreja Kandráčovcov, ktorý začal o 15.30 hod. v Kostole Nanebovzatia Panny Márie v Smolníckej Hute. Výťažok je venovaný na náklady spojené s výstavbou nového farského úradu a na obnovu kostola.

Jozef Spišák

Opustil nás kňaz Alojz Drienko

V nedožitých osemdesiatich piatich rokoch života 29. februára 2008 zomrel rímskokatolícky kňaz Alojz Drienko. Pohrebnú svätú omšu a obrady slúžil diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž 3. marca 2008 v Dome smútku v Turčianskych Tepliciach.

Alojz Drienko sa narodil sa 4. marca 1923 v Kunešove. Boh si ho povolal v nedovŕšenom šesťdesiatom roku kňazskej služby, ktorú vykonával od roku 1948 na Detvianskej Hute, Veľkom Poli, v Handlovej, Bojniciach, Detvianskej Hute, Tíni, Hronci a Čiernom Balogu – Dobroč. Od roku 1999 žil Alojz Drienko v Kňazskom dome v Turčianskych Tepliciach.

Zuzana Juhaniaková

Zádušná omša a pietna spomienka v Novákoch

Presne rok po výbuchu munície v delaboračnej hale Vojenského opravárenského podniku v Novákoch, 2. marca 2008 celebrol ordinár OS a OZ SR Mons. František Rábek v miestnom Kostole Svätého Mikuláša zádušnú omšu za 8 obetí tragického nešťastia.

Zádušnej omš predchádzalo odhalenie pamätníka obetiam tragédie v centre mesta aj za účasti ministra obrany SR Jaroslava Bašku, primátora mesta Nováky Dušana Šimka a súčasného generálneho riaditeľa VOP Nováky Petra Trgiňu. Pamätník bude pripomínať nielen obeť, ale aj ľudskú spolupatričnosť a obetavosť. V tejto súvislosti minister obrany vysoko ocenil odvahu a obetavú prácu

hasičov, vojakov, policajtov, ale aj zdravotníkov a lekárov. S nasadením vlastných životov neváhali ísť bezprostredne po výbuchu do jeho epicentra, aby hľadali a pomáhali zraneným pracovníkom a odstraňovali následky tragédie. Pocty obetiam vzdali aj príslušníci Čestnej stráže prezidenta republiky. Vence a kvety k pamätníku položil aj bývalý minister obrany SR František Kašický s manželkou. Pozostalí tam zapálili sviečky.

Tibor Ujlacký

Básnik Svetoslav Veigl v Hlohovci

Bratia františkáni v spolupráci s literárnymi nadšencami v nedeľu 2. marca zorganizovali vo františkánskom kláštore v Hlohovci hudobno-poetické popoludnie za účasti významného básnika katolíckej moderny Svetoslava Veigla. Stretnutie sa začalo príhovorom básnika, v ktorom vyjadril radosť nad tým, že opäť môže byť medzi Hlohovčanmi. Program pokračoval prednesmi básní významných básnikov ako Rúfus a Veigl. O hudobnú zložku programu sa postaral Zmiešaný chrámový zbor pri františkánskom kláštore pod vedením Michala Vavra. Celé podujatie zakončil príhovorom ďalší predstaviteľ umenia páter Alojz Čapkovič, ktorý vyzdvihol dôležitosť kríža v živote kresťana.

Marek Mačica

Pomazanie chorých v Košiciach-Terese

V piatok 29. februára prežilo spoločenstvo veriacich vo farnosti Košice-Terese uzdravujúcu liturgiu. V rámci pôstnej Liturgie vopred posvätených darov vладыka Milan Chatur, košický eparcha posvätil olej, ktorým sedem kňazov spoločne udeľovalo sviatosť pomazania chorých. Z veľkého množstva prítomných asi dve stovky starších a chorých ľudí pristúpili k tejto sviatosti.

V kázni vладыka Milan pripomenul Kristovu vykupiteľskú obeť na kríži, skrze ktorú bolo premožené každé zlo. Ďalej povedal: „Ak by bol zachovávaný Boží zákon v našom živote by bolo menej bolesti a utrpenia.“ Veriacich vyzval k duchovnému pohliadnutiu na Kristov kríž, pri ktorom môžeme nájsť uzdravujúcu silu a vnútorný pokoj pri nesení svojich krížov.

Na záver slávnosti Jozef Miňo, farár zablagoželel vладыkovi Milanovi k vzácnemu jubileu biskupskej chirotonie, ktorá sa udiala 29. 2. 1992 v Prešove. Je potešujúce, že vplyvom správnej katechizácie veriaci postupne opúšťajú obavy z prijatia tejto „poslednej“ sviatosti a nadobúdajú k nej prístup viery a nádeje.

Michal Hospodár

Fórum života zaslalo premiérovi Robertovi Ficovi list

Fórum života zaslalo v stredu 5. marca predsedovi vlády Robertovi Ficovi list, v ktorom ho vyzýva, aby zastavil legislatívny proces vo veci Národného programu ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia. Prinášame plné znenie listu:

Fórum života upozorňuje, že uvedený program v predloženej podobe nie je prospešný slovenským občanom, naopak priniesol by zhoršenie situácie a vytváral by zbytočné spoločenské napätie.

Fórum života sa aktívne zapojilo do pripomienkového konania kde predložilo 36 zásadných pripomienok k programu, žiaľ ministerstvo zdravotníctva nebolo ochotné diskutovať o zásadných pripomienkach. Preto sa rozhodlo obrátiť sa na predsedu vlády.

Fórum života považuje pripravený program za nereprezentujúci celú škálu názorov na oblasť sexuality a ľudskej reprodukcie.

Program upiera práva rodičom na slobodný výber výchovy pre ich deti. Je profilovaný nekriticky jednostranne, preto ho nemožno považovať za „národný“ dokument, ale skôr za program úzkej lobbistickej skupiny, ktorá chce vnútiť svoj pohľad na takú citlivú tému na celonárodnú úroveň.

Program nehľadá pozitívne riešenia demografickej krízy, jeho aplikácia by viedla k jej prehĺbeniu. Rozširuje dostupnosť k umelým potratom vrátane zdraviu nebezpečnej potratovej tabletky, opätovné zavedenie financovania potratu štátom pri niektorých skupinách.

Marek Michalčík

Prednáška o psychologických zmenách vplyvom médií

V priestoroch Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove sa na podnet Katedry aplikovanej edukológie 3. marca 2008 konala prednáška prof. Tadeusza Zasepu pod názvom: „Psychologické zmeny v spoločnosti vplyvom médií“. Ako zdôraznil počas svojej prednášky prof. Zasepa: „Šťastie nie je zvonku, šťastie je v človeku a to je potrebné si uvedomiť!“ Ďalej v prednáške vysvetľoval stratégiu reklamy a „pekných obrázkov“, kedy je prostredníctvom médií podsúvaný človeku tzv. americký sen – šťastná rodina, veľa peňazí, dostatok materiálnych vecí. Hlavne mladí ľudia potom majú problém vyrovnáť sa s takto získanými impulzami pre svoje podvedomie. Obzvlášť nebezpečný sa v tomto kontexte javí sexuálny podtón reklám. „Vzali sme katechézy zo škôl a teraz vidíme dôsledky,“ vysvetľoval v prednáške prof. Zasepa. Mladí ľudia vnímajú sex ako každodennú súčasť života

v zmysle tovaru. Ale mali by v prvom rade vedieť o jeho kráse, mali by ho vnímať so šľachetnosťou a pravdou v celom rozsahu – materiálnom i duševnom. Treba hovoriť celú pravdu, nielen fragmenty.

Najväčšiu odozvu a reakciu v následných otázkach z publika mala časť prednášky týkajúca sa tajomstva: „Médiá likvidujú pocit tajomstva. Tajomstvo v televízii nefunguje. Tam môžeme všetko ukázať. Doslova všetko. To má za následok klesajúci záujem o náboženstvo, pretože náboženstvo je o „tajomstve“. Každý človek ale potrebuje tajomstvo. Človek je tajomstvo. Boh je tajomstvo. Ako by sme nemali žiť tajomstvom?“

Záver prednášky patril výzve pre nás všetkých: „Už od škôlky je potrebné vzdelávanie v mediálnej oblasti, čo čo znamená vo filmovom jazyku, čo je psychológiou médií. To má byť témou stretnutí mladých ľudí na školách, na univerzitách. Mali by sa vytvárať skupiny ľudí, na školách, univerzitách, skupiny učiteľov, ktorí budú medzi sebou hovoriť o filmoch, aj o seriáloch, a hovoriť následne ďalej čo to znamená. Rodičia by mali s deťmi sledovať filmy, sledovať internet, mali by vedieť čo tam dieťa hľadá, kto s ním chatuje... Znížime tak nebezpečenstvo manipulácie. Keď sa nám niečo nepáči, treba písať do médií, reagovať, volať... Možno nebudú konkrétne na vás reagovať, ale budú váš hlas brať do úvahy. Oni na poradách hovoria, čo si ľudia želajú a čo nie. Nie je to stopercentné, ale má to svoju váhu. Aj 50% sa oplatí...“

Andrea Čusová

V Prešove sa uskutočnila konferencia Hnutia Svetlo – Život

Začiatkom marca sa v Prešove konala 2. Slovenská konferencia Hnutia Svetlo – Život, ktorej cieľom bolo pripomenúť si korene hnutia a načerpať inšpiráciu z minulosti pre prítomnosť a budúcnosť hnutia, ktoré na Slovensku pôsobí od osemdesiatych rokov minulého storočia. Na stretnutí takmer dvoch stoviek členov a sympatizantov oázy na Slovensku sa pod drobnohľad dostal zakladateľ hnutia, poľský kňaz František Blachnický. Jeho život mohli účastníci podujatia spoznávať cez dve autentické svedectvá: pohľadom postulátora procesu jeho blahorečenia otca Adama Wodarczyka, generálneho moderátora HSŽ a cez výpoveď prvého moderátora oázy na Slovensku Petra Václavíka.

Vrcholným bodom programu bola svätá omša, ktorú vo františkánskej kostole slúžil košický arcibiskup Mons. Alojz Tkáč. Ten povzbudil prítomných k intenzívnemu duchovnému prežívaniu pôstneho obdobia. Prisľúbil tiež, že o konferencii zreferuje aj na zasadaní KBS.

Prvá konferencia pred dvoma rokmi bola podnetom pre novú životnú etapu hnutia na Slovensku. Tohoročná druhá konferencia upriamila pohľad na človeka, cez

ktorého Boh zasiahol mnohé ľudské osudy. Účastníci sa pri práci v sekciách zamýšľali nad súčasným stavom duchovnej formácie detí a mládeže, rodín (Domáca cirkev) a zasvätených, tiež v oblasti boja proti alkoholizmu a iným závislostiam (Kruciaťa oslobodenia človeka).

Svätý Otec Ján Pavol II. označil Františka Blachnického ako horlivého apoštola obrátenia a vnútornej obnovy človeka a veľkého dušpastiera mládeže. „Svoje početné talenty mysle a srdca, akúsi zvláštnu charizmu, akou ho Boh obdaril, venoval šíreniu Božieho kráľovstva,“ napísal poľský pápež. Adam Wodarczyk v Prešove zas zdôraznil: „Po obrátení František Blachnický prežil 45 rokov a jeho život bol svedectvom o tom, čo sa stalo v jeho srdci. Svedectvo bolo také intenzívne, že tisíce ľudí, ktorí ho stretli, hovorili, že bol človekom odvážnej viery, ktorý o Kristovi hovoril veľmi otvorene. Bol to asi najviac sledovaný kňaz v Poľsku. Tisíce ľudí dnes naňho pozerajú ako na svätého.“

Duchovné rekolekcie, ktoré v 50-tych rokoch začal organizovať pre mládež v Poľsku, oslovili množstvo ľudí. Medzi nich sa dostali aj slovenskí vysokoškólači, ktorí priniesli oázu na Slovensko. Cez desaťročia jej pôsobenia – za socializmu tajnom, v spolupráci s kňazmi a rehoľníkmi z podzemnej cirkvi a dnes už verejnom – umožnila táto duchovná formácia množstvu ľudí zažiť svoje osobné stretnutie s Ježišom Kristom. Mnohí získali vzťah k Biblii, k liturgii, prebudil sa aktívny záujem laikov o život vo farnostiach. Vďaka oázam sa zrodili mnohé duchovné povolania.

Dnes sú do oázového hnutia zapojené deti a mladí, rodiny aj zasvätené osoby. Uvažuje sa o vybudovaní stáleho centra hnutia na Slovensku. Nemenej aktuálnou je služba v boji proti alkoholizmu pod názvom Kruciaťa oslobodenia človeka.

Jana Víznerová

Na Lumene 2008 vystúpi britská kapela Delirious

Hostom festivalu Lumen, ktorý sa bude konať bude 6. - 7. júna 2008 v Trnave, bude jedinečná a štýlová britská skupina Delirious, ktorú tvoria piati profesionálni hudobníci v zložení: Martin Smith (spev, gitara, texty), Jonathan David Thatcher (bass gitara), Timothy Simon Jupp (keyboards, piano), Stuart David Garrard (gitara, vokály, texty), Stewart John Smith (bicie). Delirious od roku 1992 vydali jedenásť štúdiových albumov a videli ich milióny ľudí po celom svete. Okrem hudby sa táto formácia aktívne venuje aj charitatívnej pomoci deťom v krajinách tretieho sveta. Viac informácií nájdete na: www.fln.sk, www.delirious.co.uk. **Zuzana Krajčovičová**

Hospic Božieho milosrdenstva ďakuje za Darcovské SMS

Spolu asi 4000 DMS Darcovských SMS správ zaslali počas uplynulého februára anonymní dobrovoľní prispievatelia na podporu Hospicu Božieho milosrdenstva v Banskej Bystrici. Rímskokatolícke Biskupstvo Banská Bystrica v zastúpení neziskovou organizáciou Renovatio Nova ďakuje všetkým darcom za ochotnú podporu tohto spoločného sociálno-charitatívneho diela.

29. februára 2008 sa skončila akcia Darcovská SMS pre Hospic Božieho milosrdenstva, ktorý je integrálnou súčasťou sociálneho komplexu Dom Božieho milosrdenstva. Presný počet zaslaných správ a vyzbieraných prostriedkov bude zverejnený po spracovaní údajov. Už teraz však Fórum donorov upozornilo na vysokú úspešnosť ukončenej akcie. Renovatio Nova, ktoré sa obrátilo na Fórum donorov ako sprostredkovateľa, mu vyjadruje vďaku za spoluprácu. O výsledkoch akcie a použití prostriedkov bude verejnosť informovaná prostredníctvom stránky www.renovatio.sk a www.bbdieceza.sk.

Koordinátori akcie na podporu Hospicu ďakujú dobrovoľníkom, ktorí pomáhali najmä pri distribúcii tlačových propagačných materiálov. Osobitne ďakujú redakcii časopisu Bartolomej za umiestnenie plagátu vo farskom časopise farnosti Prievidza mesto. Podobne aj ostatným farnostiam, ktoré pomohli pri propagácii akcie umiestnením plagátov na nástenkách a vyhlásením vo farských oznamoch. V neposlednom rade oceňujú ochotu správcov stránok www.postoy.sk, www.zaostri.sk, www.mojabystrica.sk, www.misionari.sk, www.upcbb.sk, www.zrnka.net, www.dcmmajak.sk, www.modlitba.sk, www.hospice.sk a ďalšie, ktorí akciu podporili či už výmenou bannerov alebo prevzatím tlačových správ. Akciu vo vysielaní podporilo i Rádio Lumen a Katolícke noviny vo svojej publikácii. Renovatio Nova vyjadruje špeciálnu vďaku Tlačovej kancelárii KBS za promptný prístup.

„Ďakujeme za každú poslanú SMS, za váš čas a obetu pre toto dielo kresťanskej lásky. Vyslovujeme vám srdečné Pán Boh zaplať a ostávame v modlitbách,“ je vyjadrenie, ktoré adresujú koordinátori akcie všetkým darcom.

Zuzana Juhaniaková